

Iniciativa Cultural de la Franja

C. Sagrat Cor, 33
44610 Calaceit

Comunicat en defensa del català d'Aragó

Davant de les mesures anunciades en l'acord de govern entre PP i VOX a l'Aragó, que pretenen “liberar Aragón de la imposición del catalán”, les entitats signants manifestem la nostra profunda preocupació i el nostre rebuig.

El català, parlat a la Franja oriental d'Aragó, no és cap imposició: és una **llengua autòctona, patrimonial i històrica**, i la **llengua materna** de milers d'aragonesos des de l'Edat Mitjana. Negar el seu nom, la legitimitat o l'arrelament suposa una tergiversació interessada de la història i dels criteris acadèmics i un menyspreu cap als qui la parlen.

Ens trobem, així mateix, davant d'una **llengua històricament minoritzada** i encara avui en una **situació clara de desprotecció institucional**. El català —com l'aragonès— no té reconeixement oficial en la Llei de llengües de 2013 vigent, limitat a una protecció genèrica que no garanteix els drets lingüístics plens, incomplint el mandat de la Constitució espanyola i el mateix Estatut d'Autonomia d'Aragó. Estes limitacions dificulten la pervivència i transmissió de la llengua, en un moment especialment fràgil pel fenomen de la globalització i per les dinàmiques demogràfiques actuals del medi rural, marcades pel despoblament i la recepció d'una immigració multilingüe.

Informes del Consell d'Europa han urgut reiteradament a les administracions a adoptar mesures decidides per protegir i promoure les llengües minoritàries aragoneses, en especial en **l'àmbit l'educació i en la normativa autonòmica**. Tanmateix, la realitat no només ignora estes recomanacions sinó també l'esperit de la legislació pròpia: s'han suprimit programes escolars com el “Jesús Moncada”, les modestes ajudes a les organitzacions culturals i la convocatòria de premis literaris; i s'anuncia l'eliminació d'estructures de suport educatives o acadèmiques, cosa que, juntament amb l'absència d'una política lingüística efectiva, agreuja la vulneració dels drets dels parlants minoritaris. Molesta fins i tot la seua mera existència.

Enfront d'això, reivindiquem **un Aragó plural i fidel a la seua història**, hereu de la tradició trilingüe de l'antiga Corona d'Aragó, i rebutgem qualsevol intent d'imposar models uniformitzadors que empobreixen la seua realitat cultural. La riquesa lingüística és un patrimoni col·lectiu que ha de ser protegit, no qüestionat.

Instem les institucions aragoneses a rectificar i a garantir l'ús, el respecte, la protecció i la **promoció activa del català i de l'aragonès** com a llengües pròpies d'Aragó.

Iniciativa Cultural de la Franja (ICF):

Associació Cultural del Matarranya (Ascuma)

Centre d'Estudis Ribagorçans (CERib)

Institut d'Estudis del Baix Cinca (IEBC)